

Defensem el periodisme com a bé públic

L'ecosistema europeu de la informació es troba en una cruïlla. La desinformació, les bombolles generades per l'algoritme, el control dels mitjans per oligarquies i els atacs als mitjans de servei públic, de fet, atacs sense precedents als i les periodistes, sotmesos a unes condicions laborals precàries. Tot això està provocant una pèrdua de talent al sector i podria tenir un impacte devastador en la qualitat del periodisme i el pluralisme dels mitjans de comunicació, ja amenaçats per la recerca de beneficis del pescaclics (*clickbaits*) i els "deserts" de notícies locals considerats no rendibles. I la intel·ligència artificial generativa no pot omplir el buit: té molt potencial però comporta molts riscos.

Les eleccions al Parlament Europeu de 2024 marcaran la direcció de la Unió Europea (UE) en el proper mandat. Necessitem un Parlament i una Comissió compromesos amb una Europa justa, que respecti els drets humans i sindicals, l'estat de dret, la llibertat dels mitjans i el pluralisme, i que vetlli per la implementació dels mecanismes reguladors crucials aconseguits en els darrers cinc anys: la directiva sobre drets d'autoria, Llei de serveis digitals, la Llei d'intel·ligència artificial, la directiva anti-SLAPP i la Llei europea de llibertat de mitjans. Perquè els fets prosperin, hem d'unir forces per construir un ecosistema d'informació saludable.

De cara a les eleccions al Parlament Europeu de juny, la Federació Europea de Periodistes (FEP) ha establert una agenda amb tres punts d'acció per fer el periodisme viable i segur i per regular la Intel·ligència Artificial (IA)

Fomentar un periodisme viable

- Inversions de manera massiva: finançament públic transparent, finançament filantròpic...
- Garantir la independència i el finançament sostenible dels mitjans de servei públic.
- Impostos a les grans tecnològiques: garantir la remuneració (repartiment just) dels continguts periodístics.
- Garantir una remuneració justa i drets d'autoria per als periodistes independents (a la peça i *freelance*).
- Destinar un pressupost permanent de la UE a projectes de periodisme independent, alfabetització mediàtica, seguiment de les vulneracions a la llibertat de premsa i altres ajuts.

Promoure la seguretat dels i les periodistes

- Facilitar un entorn segur per als i les periodistes per a protegir-los i protegir-les de la violència física i en línia, en particular dones i col·lectius marginalitzats.
- Posar fi a la impunitat.
- Reconèixer i prevenir els procediments judicials abusius destinats a silenciar els periodistes.
- Evitar el desplegament il·legal de programari espia contra periodistes.

Regular la Intel·ligència Artificial Generativa

- Prioritzar la màxima transparència en les dades de formació i els continguts generats artificialment.
- Fer complir la remuneració obligatòria dels autors pel contingut generat per IA utilitzant treballs periodístics.
- Fomentar el desenvolupament de directrius per a l'ús responsable i el desenvolupament de la IA periodística.
- Assegurar que la intel·ligència artificial sigui una part integral de la formació de periodistes i treballadors dels mitjans de comunicació també per prevenir-ne l'ús indegut de la IA generativa per crear desinformació.

La Federació Europea de Periodistes (FEP), que representa 73 sindicats i associacions professionals de periodistes de 45 països, fa una crida als responsables polítics de la UE a defensar el periodisme i els i les periodistes a Europa.

Assistim a un augment de la desinformació, veiem un model econòmic per al periodisme independent en decadència i un control polític més gran sobre els periodistes i els mitjans de comunicació. Els nous guardians de la informació, les grans plataformes en línia –Big Tech– i el seu model de negoci orientat a l'atenció erosionen la qualitat del contingut i les bases d'un ecosistema d'informació saludable. Tot això té un impacte potencialment devastador en la confiança en el periodisme, la moneda de canvi més important per al futur de la professió. Això obliga tothom qui defensa la democràcia a estar al costat dels i les periodistes i sostenir, a través d'un enfocament holístic, el periodisme com a bé públic. Mai hi ha hagut un moment més important per defensar i sostenir una restitució de la informació precisa i ètica, i per donar-hi suport i defensar-la. Necessitem tots i totes vosaltres, una aliança àmplia, per millorar el sistema d'informació, i garantir l'exactitud dels fets.

La UE ha fet més que mai per crear un espai més segur i sostenible per al periodisme, sobretot mitjançant l'aplicació de la Llei europea de llibertat dels mitjans. Ha donat suport a molts projectes vinculats a la llibertat de premsa i l'autoregulació periodística, als deserts dels mitjans, a la seguretat dels periodistes, al periodisme d'investigació transfronterer i als autònoms, així com al diàleg social, a les habilitats i a la formació. En total, uns 50 milions d'euros anuals s'han destinat a les organitzacions de mitjans.

Amb això no n'hi prou! *El periodisme professional independent, el millor antídote contra la desinformació, és car. La participació de l'audiència, els nous formats periodístics, el suport a l'alfabetització mediàtica i l'ús correcte de la IA són crucials per fer del periodisme una eina perquè la ciutadania es connecti, debati, aprengui i participi del discurs públic en les societats polaritzades actuals. Però això requereix models de negoci sostenibles, que garanteixin unes condicions laborals dignes i una remuneració justa.*

Defensem el periodisme com a bé públic!

Juny 2024